თავი 27

კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება

1. თუკი კომპანია ფლობს ინვესტირებულ კომპანიაში 50%-იან წილს და კონტროლის უფლების 60%-ს, მაშინ ინვესტიცია ინვესტორის აღრიცხვაში აისახება:

ა) წილობრივი მეთოდით;

ბ) ჯერ შეძენის ღირებულებით, ხოლო შემდეგ ინვესტიციის ღირებულება იცვლება საინვესტიციო კომპანიის ინვესტირებულ კომპანიაში წილის ცვლილების შესაბამისად;

გ) ორივე პასუხი სწორია.

2. უმცირესობის წილი არის:

ა) სააქციო კაპიტალის წილი, რომელიც ეკუთვნით ძირითადი კომპანიის აქციების მცირე ნაწილის მფლობელებს;

ბ) შვილობილი კომპანიის აქტივების ის ნაწილი, რომელიც მოდის წილზე, რომელსაც ძირითადი კომპანია არ ფლობს პირდაპირ ან ირიბად შვილობილი კომპანიების გზით;

გ) არც ერთი პასუხი არ არის სწორი.

3. სამართლიანი ღირებულება არის:

ა) საბალანსო ღირებულება;

ბ) შენაძენის ფაქტიური ღირებულება;

გ) თანხა, რომელზეც შეიძლება გაიცვალოს აქტივი ან რომლითაც შეიძლება დაიფაროს ვალდებულება გარიგების განხორციელებისას, ამ ოპერაციის შესრულებაში კარგად გარკვეულ მხარეებს შორის.

4. კომპანიის საქმიანობა, რომლის გამოც უნდა მოხდეს კონსოლიდაცია არის:

ა) ინვესტიცია შვილობილ კომპანიაში;

ბ) თანამშრომლების გადაყვანა ერთ კომპანიიდან მეორეში;

გ) კომპანიების მიერ საწარმოო ფართების ერთობლივი არენდა.

5. კონსოლიდაცია აისახება:

ა) ძირითადი კომპანიის ბალანსში;

ბ) კომპანიების ჯგუფის ბალანსში;

გ) ორივე ზემოდ ნახსენებ ბალანსებში.

6. გუდვილი წარმოქმნილი კონსოლიდაციის პერიოდში:

ა) გამოირიცხება კონსოლიდირებული ანგარიშგებიდან;

ბ) აისახება კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში;

გ) არც აერთი პასუხია სწორი.

7. კონსოლიდაციის პროცესში ერთერთი განსახორციელებელი ამოცანა არის გამოირიცხოს:

ა) ძირითადი კომპანიის ბალანსში ასახული შვილობილ კომპანიაში ინვესტიცია და შვილობილ კომპანიის ბალანსში კრედიტორული დავალიანების მუხლი;

ბ) ძირითადი კომპანიის ბალანსში ასახული შვილობილ კომპანიაში ინვესტიცია და შვილობილ კომპანიის ბალანსში აქციონერული კაპიტალის მუხლი.

გ) ორივე პასუხი მცდარია

8. გუდვილი არის:

ა) ინვესტიციების დანახარჯების დაფარვა აქციებით და არა ფულადი საშუალებებით;
ბ) საწარმოს ყიდვისას, სხვაობა რომელიც წარმოიშობა შეძენის ღირებულებასა და შვილობილი კომპანიის აქტივების სუფთა საბაზრო ღირებულებას შორის;
გ) არც ერთი პასუხი არ არის სწორი.

9. უმცირესობის წილის განსაზღვრისათვის საჭიროა:

ა) აქტივების და პასივების იმ ნაწილის შერწყმა, რომელიც ეკუთვნის ძირითად საწარმოს;
ბ) შვილობილი კომპანიის ყველა აქტივების და პასივების შერწყმა, და შემდეგ უმცირესობის წილის გამოყოფა;
გ) არც ერთი პასუხი არ არის სწორი.

ამოცანა №1

ა) შეძენა ფულადი საშუალებებით გადახდით

მოამზადეთ ძირითადი კომპანიის და კომპანიების ჯგუფის ბალანსი შეძენის შემდეგ

ძირითადი კომპანიის ბუღალტრული ბალანსი (შეძენამდე)

აქტივი		**პასივი**	
ფულადი სახსრები	600	კრედიტორული დავალიანება	1000
დებიტორული დავალიანება	1000		
ინვესტიციები	200	დარიცხვები	300
ძირითადი საშუალებები	200	აქციონერთა კაპიტალი	700
	2000		2000

შვილობილი კომპანიის ბუღალტრული ბალანსი

აქტივი		**პასივი**	
ფულადი სახსრები	200	კრედიტორული დავალიანება	900
დებიტორული დავალიანება	100		
ინვესტიციები	400	აქციონერთა კაპიტალი	300
ძირითადი საშუალებები	500		
	1200		1200

შეძენა ფულადი სახსრებით გადახდით

შვილობილი კომპანია შეძენილი იქნა **300 პირ. ერთეულად**. შვილობილი კომპანიის სუფთა აქტივები შეადგენს **300 პირ. ერთ.** = **1200 პირ. ერთ.** (აქტივების საერთო ღირებულება) – **900 პირ. ერთ.** (ვალდებულებების საერთო ღირებულება).
შესაბამისად ძირითადი საწარმო იხდის **1პ.ერთ.** აქტივების ყოველ **1პ.ერთ-ზე.**

(შედეგები შეიტანეთ ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში შესაბამისი მუხლების მიხედვით)

ძირითადი კომპანიის ბუღალტრული ბალანსი (შეძენის შემდეგ)

აქტივი	**პასივი**
ფულადი სახსრები	კრედიტორული დავალიანება
დებიტორული დავალიანება	
ინვესტიციები	დარიცხვები
ინვესტიციები შვილობილ კომპანიაში	
ძირითადი საშუალებები	აქციონერთა კაპიტალი

კომპანიების ჯგუფის ბუღალტრული ბალანსი	
აქტივი	**პასივი**
ფულადი სახსრები	კრედიტორული დავალიანება
დებიტორული დავალიანება	
ინვესტიციები	დარიცხვები
ძირითადი საშუალებები	აქციონერთა კაპიტალი

შენიშვნა: ფულადი სახსრები =

დებიტორული დავალიანება =

ინვესტიციები =

ძირითადი საშუალებები =

კრედიტორული დავალიანება =

ამოცანა №2

1. გუდვილი

შადგინეთ ძირითადი კომპანიის და კომპანიების ჯგუფის ბუღალტრული ბალანსი შეძენის შემდგომ.

ძირითადი კომპანიის ბუღალტრული ბალანსი შეძენამდე

აქტივი		**პასივი**	
ფულადი სახსრები	500	კრედიტორული დავალიანება	1200
მარაგი	1000		
ინვესტიციები	200		
ძირითადი საშუალებები	100	აქციონერთა კაპიტალი	600
	1800		1800

შვილობილი კომპანიის ბუღალტრული ბალანსი

აქტივი		**პასივი**	
ფულადი სახსრები	20	კრედიტორული დავალიანება	300
მარაგი	350		
ინვესტიციები	50		
ძირითადი საშუალებები	50	აქციონერთა კაპიტალი	170
	470		470

შვილობილი კომპანია შეძენილია 450 პ.ერთ. (გადახდა მოხდა ფულადი სახსრებით). შვილობილი კომპანიის ინვესტიციებისა და ძირითადი საშუალებების რეალური ღირებულება შესაბამისად შეადგენს: 70 და 60 პ. ერთეულს.

(შედეგები შეიტანეთ ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში შესაბამისი მუხლების მიხედვით)

ძირითადი კომპანიის ბუღალტრული ბალანსი (შეძენის შემდეგ)

აქტივი	**პასივი**
ფულადი სახსრები	კრედიტორული დავალიანება
მარაგი	
ინვესტიციები	
ინვესტიციები შვილობილ კომპანიაში	აქციონერთა კაპიტალი
ძირითადი საშუალებები	

კომპანიების ჯგუფის ბუღალტრული ბალანსი (შეძენის შემდეგ)

აქტივი	**პასივი**
ფულადი სახსრები	კრედიტორული დავალიანება
მარაგი	
ინვესტიციები	
ძირითადი საშუალებები	აქციონერთა კაპიტალი
გუდვილი	

შენიშვნა: ფულადი სახსრები =

მარაგი =

ინვესტიციები =

ძირითადი საშუალებები =

გუდვილი =

კრედიტორული დავალიანება =

ამოცანა №3

შეძენა ფულადი სახსრებით გადახდით და უმცირესობის წილი

შეადგინეთ ძირითადი კომპანიის და კომპანიათა ჯგუფის ბუღალტრული ბალანსები შეძენის შემდეგ

ძირითადი კომპანიის ბუღალტრული ბალანსი (შეძენამდე)

აქტივი		**პასივი**	
ფულადი სახსრები	800	კრედიტორული დავალიანება	1300
მარაგი	1000		
ინვესტიციები	200	დარიცხვები	300
ძირითადი საშუალებები	100	აქციონერთა კაპიტალი	500
	2100		2100

შვილობილი კომპანიის ბუღალტრული ბალანსი

აქტივი		**პასივი**	
ფულადი სახსრები	350	კრედიტორული დავალიანება	300
მარაგი	400		
ინვესტიციები	100		
ძირითადი საშუალებები	50	აქციონერთა კაპიტალი	600
	900		900

ძირითადი კომპანია იძენს შვილობილი კომპანიის სააქციო კაპიტალის 75%-ს **450 პ.ერთ.** (გადახდა წარმოებს ფულადი სახსრებით)

(შედეგები შეიტანეთ ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში შესაბამისი მუხლების მიხედვით)

ძირითადი კომპანიის ბუღალტრული ბალანსი (შეძენის შემდეგ)

აქტივი	**პასივი**
ფულადი სახსრები	კრედიტორული დავალიანება
მარაგი	დარიცხვები
ინვესტიციები	აქციონერთა კაპიტალი
ინვესტიციები შვილობილ კომპანიაში	
ძირითადი საშუალებები	

კომპანიების ჯგუფის ბუღალტრული ბალანსი

აქტივი	**პასივი**
ფულადი სახსრები	კრედიტორული დავალიანება
მარაგი	დარიცხვები
ინვესტიციები	უმცირესობის წილი
ძირითადი საშუალებები	აქციონერთა კაპიტალი

შენიშვნა: ფულადი სახსრები =

მარაგი =

ინვესტიციები =

ძირითადი საშუალებები =

კრედიტორული დავალიანება =

უმცირესობის წილი=

ამოცანა №4

შეძენა ფულადი სახსრებით გადახდით, უმცირესობის წილი და გუდვილი

შეადგინეთ ძირითადი კომპანიის და კომპანიათა ჯგუფის ბუღალტრული ბალანსები შეძენის შემდეგ

ძირითადი კომპანიის ბუღალტრული ბალანსი შეძენამდე

აქტივი		**პასივი**	
ფულადი სახსრები	1750	კრედიტორული დავალიანება	950
მარაგი	800		
ინვესტიციები	100	დარიცხვები	300
ძირითადი საშუალებები	100	აქციონერთა კაპიტალი	1500
	2750		2750

შვილობილი კომპანიის ბუღალტრული ბალანსი

აქტივი		პასივი	
ფულადი სახსრები	20	კრედიტორული დავალიანება	300
მარაგი	1100		
ინვესტიციები	100		
ძირითადი საშუალებები	80	აქციონერთა კაპიტალი	1000
	1300		1300

ძირითადი კომპანია იძენს სააქციო კაპიტალის 60%-ს 1000 პირ. ერთეულით. ადახდა წარმოებს ფულადი სახსრებით. შვილობილ კომპანიაში ინვესტიციებისა და ძირითადი საშუალებების რეალური ღირებულება შესაბამისად შეადგენს 180 და 110 პირობით ერთეულს.

(შედეგები შეიტანეთ ქვემოთ მოცემულ ცხრილებში შესაბამისი მუხლების მიხედვით)

ძირითადი კომპანიის ბუღალტრული ბალანსი (შეძენის შემდეგ)

აქტივი	პასივი
ფულადი სახსრები	კრედიტორული დავალიანება
მარაგები	
ინვესტიციები	დარიცხვები
ინვესტიციები შვილობილ კომპანიაში	
ძირითადი საშუალებები	აქციონერთა კაპიტალი

კომპანიების ჯგუფის ბუღალტრული ბალანსი

აქტივი	პასივი
ფულადი სახსრები	კრედიტორული დავალიანება
მარაგი	დარიცხვები
ინვესტიციები	უმცირესობის წილი
ძირითადი საშუალებები	აქციონერთა კაპიტალი
გუდვილი	

შენიშვნა: ფულადი სახსრები =

მარაგი =

ინვესტიციები =

ძირითადი საშუალებები =

გუდვილი =

კრედიტორული დავალიანება =

უმცირესობის წილი =

ამოცანა №5

კომპანიათა ჯგუფის ბუღალტრული ბალანსი შეძენის შემდეგ, შეძენის პერიოდის ბოლოს.

შეადგინეთ კომპანიათა ჯგუფის ბუღალტრული ბალანსი შეძენის შემდეგ შეძენის პერიოდის ბოლოს. ძირითადმა კომპანიამ შეიძინა შვილობილი კომპანიის სააქციო კაპიტალის 2/3 – **360 პ.ერთ**. (გადახდა წარმოებს ფულადი სახსრებით). შვილობილი საწარმოს სუფთა აქტივების რეალური ღირებულება ტოლია მისი საბალანსო ღირებულების

ძირითადი კომპანიის ბუღ. ბალანსი შეძენის შემდეგ (შეძენის თარიღისათვის)

შვილობილი კომპანიის ბუღალტრული ბალანსი

აქტივი		**პასივი**	
ფულადი სახსრები	20	კრედიტორული დავალიანება	300
მარაგები	400	აქციონერთა კაპიტალი	
ინვესტიციები	100	გამოშვებული აქციონერული კაპიტალი	100
ძირითადი საშუალებები	50	გაუნაწილებელი მოგება	120
		სხვა რეზერვები	50
	570		570

შეადგინეთ კომპანიათა ჯგუფის ბუღალტრული ბალანსი შეძენის თარიღისათვის და შედეგები ჩაწერეთ ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შესაბამისი მუხლების მიხედვით.

კომპანიათა ჯგუფის ბუღალტრული ბალანსი შეძენის თარიღისათვის

აქტივი	**პასივი**
ფულადი სახსრები	კრედიტორული დავალიანება
მარაგები	დარიცხვები
ინვესტიციები	უმცირესობის წილი
ძირითადი საშუალებები	აქციონერთა კაპიტალი
გუდვილი	გაუნაწილებელი მოგება
	სხვა რეზერვები

მოცემულის ბუღალტრული ბალანსები შეძენის პერიოდის ბოლოს:

შეძენის შემდეგ ძირითადმა კომპანიამ მიიღო მოგება **600 პ.ერთ.**, ხოლო შვილობილი კომპანიის მოგება შეადგენს **300 პ.ერთ.**-ს. **200 პ.ერთ**. შვილობილი კომპანიის მოგებიდან გამოიყო სხვა რეზერვებისათვის.

ძირითადი კომპანიის ბუღ. ბალანსი შეძენის პერიოდის ბოლოს

აქტივი		**პასივი**	
ფულადი სახსრები	200	კრედიტორული დავალიანება	860
მარაგები	1400	დარიცხვები	300
ინვესტიციები	200	აქციონერთა კაპიტალი	300
ინვესტიციები შვილობილ კომპანიაში	360	გაუნაწილებელი მოგება	750
ძირითადი საშუალებები	100	სხვა რეზერვები	50
	2260		2260

შეადგინეთ კომპანიათა ჯგუფის ბუღალტრული ბალანსი შეძენის პერიოდის ბოლოს და შედეგები ჩაწერეთ ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შესაბამისი მუხლების მიხედვით.

შვილობილი კომპანიის ბუღალტრული ბალანსი

აქტივი		**პასივი**	
ფულადი სახსრები	220	კრედიტორული დავალიანება	200
მარაგები	400	აქციონერთა კაპიტალი	
ინვესტიციები	100	გამოშვებული აქციონერული კაპიტალი	100
ძირითადი საშუალებები	50	გაუნაწილებელი მოგება	220
		სხვა რეზერვები	250
	770		770

კომპანიების ჯგუფის ბუღალტრული ბალანსი შეძენის პერიოდის ბოლოს

აქტივი	**პასივი**
ფულადი სახსრები	კრედიტორული დავალიანება
მარაგები	დარიცხვები
ინვესტიციები	უმცირესობის წილი
ძირითადი საშუალებები	აქციონერთა კაპიტალი
გუდვილი	გაუნაწილებელი მოგება
	სხვა რეზერვები

შენიშვნა: ფულადი სახსრები =

მარაგები =

ინვესტიციები =

ძირითადი საშუალებები =

გუდვილი =

კრედიტორული დავალიანება =

უმცირესობის წილი =

გაუნაწილებელი მოგება =

სხვა რეზერვები =